

Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/malinovska-79a87.pdf> – К.: НІСД, 2010. – 32 с.

Науковий керівник Христенко О.А., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет

СОЦІАЛЬНЕ СТАНОВИЩЕ ЖІНКИ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ

Бідна Д.В., здобувачка вищої освіти групи МЕН 2/1

Миколаївський національний аграрний університет

У сучасному світі одним з найбільш актуальних питань захисту прав людини є становище жінок в суспільстві. В Україні цьому питанню приділяється багато уваги, але, незважаючи на всі зусилля державних властей, ситуація досі не вирішена. Історично склалося так, що українська жінка в усі часи в основному грала роль господині і займалася роботою по вихованню дітей, доглядом за родиною, тому не мала ніякого відношення до суспільної і громадської праці. Що стосується статусу жінок в політиці, немає сумнівів в тому, що чоловіки домінували в цій сфері і ніякої гендерної рівності не було. Зміни, що відбуваються в соціальній сфері українського суспільства, значно поліпшують ситуацію гендерної рівності, але слід відзначити, що жінки і досі наштовхуються на стереотипи минулого.

В сучасній Україні держава і суспільство стали приділяти більше уваги правам жінок, але все ще існують проблеми, пов'язані з дискримінацією, особливо на ринку праці. Відповідно до Конституції України, жінкам даються гарантії щодо дотримання рівності з чоловіками у різних видах діяльності: політичній, громадській, культурній, у отриманні освіти чи професійної підготовки, в оплаті праці, встановленні пенсійних пільг, створенні умов для вагітних чи жінок з дітьми. Але, Україна дуже повільно досягає поставленої

мети гендерної рівності, тому що в дійсності вона не завжди дотримується власних норм та постанов. Українському ринку праці катастрофічно не вистачає прозорості і більш пильного нагляду з боку влади, адже саме у цій сфері діяльності жінки мають значні проблеми з дотриманням гендерної рівності. Відмітимо, що зайнятих чоловіків на ринку праці більше, ніж жінок (приблизно на 667,3 тис. осіб) в 2020р., що підтверджує наявність гендерних проблем, які обмежують жіночі можливості і потенціал [1].

Існують дискримінації жінок при прийомі на роботу, а саме в формулюванні оголошення вакансії. В таких вакансіях вказується бажана стать майбутнього працівника, і вони розміщуються будь-де: в інтернеті, в газетах, журналах, в приватних кадрових компаніях, агентствах з працевлаштування. Деякі з цих оголошень призначені для робіт, які дозволені тільки чоловікам на законодавчому рівні, але інша більшість вказанням бажаної статі порушують закон [2]. Така форма вакансій явно дискримінує жінок, скорочує рівність можливостей на ринку праці. Більшість оголошень, включаючи оголошення стосовно високооплачуваних і керівних посад, орієнтовані тільки на чоловіків, а значить, такі вакансії позбавляють можливості жінок отримати гідну роботу з високою оплатою, для якої вони, можливо, мають належну освіту, навички та досвід.

Іншою достатньо поширеною практикою серед роботодавців, яка не дозволяє жінкам повною мірою користуватися рівними з чоловіками можливостями на ринку праці, є дискримінація за ознакою сімейного стану та сімейних обставин. Така проблема нерівності простежується під час співбесід до престижних вакансій, адже роботодавці досі вдаються до незаконних питань про родинну ситуацію, заробітну плату чоловіка, одруження, кількість або планування дітей, тим самим відсіюючи «невідповідні» кандидатури [3]. Роботодавці в свою чергу виправдовують відношення дискримінаційного характеру тим, що жінки начебто «багато коштують» з точки зору пільг з вагітності, пологів та догляду за дітьми, гарантованих законами України. Таким же чином вони міркують щодо витрат, які можуть виникнути при

перебуванні жінки у відпустці з приводу хвороби дитини. Дане відношення не змінюється навіть коли жінка, яка шукає роботу, не має дітей.

Отже, всі проблеми гендерної нерівності з якими зіштовхуються українські жінки на ринку праці є наслідком історично сформованих стереотипів, в яких жінка виступає суто «домашньою господаркою», яка не здатна працювати, мислити, діяти на рівні з чоловіками, адже «всі її міркування стосуються лише дітей і сім'ї». Сучасне соціальне становище жінок в Україні не тільки обмежує їх потенціал, можливості, мрії, а й несе негативний вплив на економіку держави, адже ринок праці залишається без кваліфікованих, гідних працівників. Дана ситуація з наявною гендерною дискримінацією вимагає негайних і вагомих дій з боку держави і суспільства, а саме: усвідомлення громадян щодо наявності гендерної проблеми; відповідне виховання нового покоління без стереотипів та жорстких рамок поведінки; змістовні, невідкладні заходи з боку держави з приводу зміни ролі жінки в сучасному суспільстві; покращення нагляду держави за прозорістю, законністю і справедливістю на ринку праці.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 18.04.21).
2. Standing G., Zsoldos L. Worker Insecurities in Ukrainian Industry: The 2000 ULFS. URL: <https://static1.squarespace.com/static/5a36f1400abd0420bf59145f/t/5aad2ef370a6adb549d489b/1521299188180/Worker+Insecurities+in+Ukrainian+Industry+2000.pdf> (дата звернення: 18.04.21).
3. Гендерна нерівність. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Гендерна_нерівність (дата звернення: 18.04.21).

Науковий керівник – Крилова І.Г - канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет